

Uniwersytet Gdański
Instytut Archeologii i Etnologii

Prowadzący: dr hab. Józef Niesyto
(www.josefniesyto.org)

Tytuł wykładu: Wprowadzenie do ludów tubylczych Ameryki Północnej

Opis przedmiotu:

Zajęcia będą dotyczyły wielowymiarowej różnorodności kultury i wierzeń Indian Ameryki Północnej. Wnikliwej analizie zostaną poddane zagadnienia kultury tradycyjnej, wierzeń oraz aspekty życia codziennego. Obecnie zauważa się tendencje do poszukiwania bliskości z kulturą rodzimych mieszkańców Ameryki Północnej, którzy mogą stanowić przykład, jak żyć w pełnej zgodzie z naturą. Głównym celem zajęć będzie zapoznanie słuchaczy z różnymi elementami indiańskiej kultury, historii i wierzeń, stanowiących podstawę ich świadomości ekologicznej – z położeniem nacisku na panującą wówczas dyskryminację oraz nierówność społeczną, ze względu na pochodzenie i wygląd. Bazując na tym, skierujemy uwagę na problemy powstałe w kontaktach na linii Indianie – przybysze, a więc choroby zakaźne, alkoholizm, wojny, przesiedlenia, zmiany społeczne plemion rodzimych, szkoły z internatami dla dzieci indiańskich oraz współczesne problemy społeczności indiańskich: rezerваты, szkolnictwo, kwestie prawne statusu kobiety.

Plan wykładu:

Rozdział I

Prezentacja Indian Ameryki Północnej

Rozdział II

Wierzenia i duchowość ludności tubylczej

Rozdział III

Życie rodzinne i dawny styl życia Indian amerykańskich

Rozdział IV

1. **Fałszywe Twarze w tradycji irokeskiej** – badania terenowe w rezerwacie Irokezów – Grand River i Onondaga w prowincji Ontario.
2. **Rodzime zwyczaje i obrzędy pogrzebowe** – w oparciu o badania terenowe wśród Indian Ojibwe w Sault Ste. Marie w prowincji Ontario.

Literatura:

- Zimmerman L. J., *Indianie Ameryki Północnej. Dzieje i plemiona Wierzenia i rytuały*, Warszawa 2003.
- Gąssowski J., *Indianie Ameryki Północnej*, Wydawnictwo TRIO 1996.
- Dickason O., Concise A., *History of Canada's First Nations*, Oxford University Press, 2006.
- Erdoes R., Ortiz A., *Mity i legendy Indian Ameryki Północnej*, Część I, Wydawnictwo Alter, Kraków 2012.
- Jane Goodall Dbe, *The Sacred Tree*, Canada 2012.
- Heike Owusu, *Symbole Indian Ameryki Północnej*, Wydawnictwo KOS, Katowice 2002.